

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

वर्ष : २६ अङ्क : २६२ पृष्ठ ४ वितामोड वि.सं. २०७८ भदौ ४ गते शुक्रवार (Friday, August 20, 2021) नेपाल सम्वत् १९४१ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

संक्रमण बढ्दो, दलगत भेला तीब्र

दमक, भदौ ३। दमकसहित भ्रामाणा कोरोना संक्रमणदर बढिरहेको अवस्थामा प्रशासनको निषेधाज्ञा अवज्ञा गरेर नै जिल्लाका अधिकांश ठूला राजनीतिक दलहरूले आफ्ना भेला तथा कार्यक्रमहरू गरिरहेका छन्। राजनीतिक दलहरूको अवज्ञापछि जिल्ला प्रशासनले यस्तो कार्यमा रोक लगाएको छ। प्रशासनले रोक लगाए पनि राजनीतिक दलहरूले अटेर गरेर कार्यक्रम गरिँदा यसमा प्रशासनको भने चासो भएको छैन। नेकपा एमाले, नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र लगायतले राजनीतिक कार्यक्रम तथा संगठन विस्तारलाई तीब्रता दिइरहेका छन्। जिल्लामा नै सबैभन्दा बढी कोरोना संक्रमण देखिएको दमकमा नेकपा एमालेको टोल समितिको धमाधम बनिरहेका छन् भने माओवादी केन्द्रले बाड कमिटीहरू यसवीचमा नै गठन गरेको छ। नेपाली कांग्रेस चुनाव लक्षित कार्यक्रममा लागेको अवस्था देखिन्छ। भौतिक रूपमा उपस्थित भई हुने सबै प्रकारका सभा, सम्मेलन, जुलुस, गोष्ठी, तालिम, सेमिनार लगायतका कार्यक्रमको सञ्चालनमा रोक लगाउने डीसीएमसीले निर्णय गरेको छ।

भ्रामाणा प्रमुख जिल्ला अधिकारीद्वारा जारी गरिएको निषेधाज्ञामा स्पष्ट रूपमा उल्लेख भएको भए तापनि यसको कार्यान्वयन भएको छैन। नीति नियम बनाउने राजनीतिक दलहरूका दैनिक कार्यक्रमहरू जिल्लामा भइरहेका छन्। यो आदेशको अवज्ञा गर्ने वा आदेश कार्यान्वयनमा बाधा हुने गरी कुनै कार्य गरेर गराइएको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा सम्वन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ भन्ने निषेधाज्ञा आदेशमा उल्लेख छ तर कारवाही भने भएको छैन।

कोभिड १९को संक्रमणको जोखिम यस जिल्लामा रहिरहेको हुँदा उक्त संक्रमणको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पुनः बलिभयो मोहनमायाको जग्गा विवाद

मुआब्जा थोर भएको भन्दै सर्वोच्चमा मुद्दा

भापा, भदौ ३। भापाको वितामोड नगरपालिका-२मा रहेको मोहनमाया माध्यमिक विद्यालयको जग्गा सम्बन्धी विवाद पुनः बलिभएको छ। शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको प्रस्तावमा मन्त्रपरिषदको २०७७ साल साउन २६ गते बसेको बैठकले जग्गा प्राप्ति ऐन २०३४ अनुसार विद्यालयलाई जग्गा प्रदान गर्ने निर्णय गरेको थियो। विद्यालयले भोगचलन गर्दै आएको जग्गा अधिग्रहण गर्ने र जग्गादातालाई मुआब्जा दिने निर्णय भए पनि बुढानिलकण्ठ-८ निवासी अञ्जु कार्कीले तत्कालीन मन्त्रपरिषदका पदाधिकारीसहित महान्यायाधीवक्ताको कार्यालय, शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयसहित वितामोड नगरपालिका वडा नम्बर २को कार्यालय समेतलाई विपक्षी बनाउँदै सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दर्ता गरेसँगै मोहनमाया माध्यमिक विद्यालयको जग्गा विवाद पुनः बलिभएको हो।

कार्कीले सर्वोच्च अदालतमा आठ करोडभन्दा बढी मूल्य पर्ने जमिनको मुआब्जा एक करोड ५८ लाख ५० हजार मात्रै दिएको भन्दै मुद्दा दर्ता गराएकी हुन्। उनले जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापा, नापी कार्यालय, मालपोत कार्यालय, शिक्षा इकाई, मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय समेतलाई विपक्षी बनाएर मुद्दा दर्ता गरेको मोहनमाया माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष देवी गिरीले बताए।

मन्त्रपरिषदको बैठकले कित्ता नम्बर ६९३ बाट सात कठ्ठा ५ धुर र १८३४ कित्ता नम्बरबाट साढे १३ धुर जमिन विद्यालयलाई प्रदान गरिने निर्णय गरेको थियो।

वितामोड नगरपालिका-२ रामचौकमा रहेको मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय स्थापना गर्न समाजसेवी (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सातवटै प्रदेशमा

सरकारी मेडिकल कलेज

काठमाडौँ, भदौ ३। स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले वि.सं. २०८० सम्म प्रत्येक प्रदेशमा कम्तीमा एउटा सरकारी मेडिकल कलेज स्थापना गर्ने भएको छ। मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा. समिरकुमार अधिकारीले सातवटै प्रदेशमा कलेज निर्माण गर्ने क्रममा नै प्रदेश नं. २मा मधेश स्वास्थ्य प्रतिष्ठान र रामराजाप्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको भौतिक पूर्वाधार सुचारु भएको जनाएका छन्। उनका अनुसार नेपाली सेना स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र काठमाडौँ विश्वविद्यालय मेडिकल स्कुललाई सार्वजनिक मेडिकल कलेजको रूपमा तोकी चिकित्सा शिक्षा ऐन-२०७५को प्रावधान अनुसार छात्रवृत्ति कायम गर्ने प्रक्रिया समेत शुरू भइसकेको छ। मन्त्रालयले यस अगाडि विभिन्न मितिमा सरकारले चिकित्सा शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधारको लागि गरेका सम्झौता कार्यान्वयनका लागि समेत प्रतिबद्ध भएको जनाएको छ। सहप्रवक्ता डा. अधिकारीले शिक्षा ऐन-२०७५ को प्रावधान अनुसार वि.सं. २०८५ देखि नेपालको मेडिकल शिक्षा गैर-नाफामूलक हुने भएकोले त्यो नीति कार्यान्वयनको लागि मन्त्रालय प्रतिबद्ध भएको बताए। कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा एमर्जिबिएस भर्ना प्रक्रिया शुरू भइसकेको र गेटा मेडिकल कलेज र राप्ति स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा एमर्जिबिएस अध्ययनको लागि पूर्वाधार अन्तिम चरणमा पुगिसकेको जनाएको छ। उनले कुनै पनि विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानमा पदाधिकारी नियुक्त गर्दा २०७३ मा तयार भएको मापदण्ड समय सापेक्ष परिमार्जन गर्नका लागि हाल छलफलको क्रममा रहेकोले उक्त परिमार्जित मापदण्ड अनुसार पदाधिकारी नियुक्त प्रक्रिया थालिने समेत जानकारी गराए।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बैंकिङ कसुर मुद्दामा दुई जना पक्राउ

भापा, भदौ ३। बैंकिङ कसुर मुद्दामा दुई जना फरार प्रतिवादीलाई प्रहरी प्रधान कार्यालय केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो महाराजगन्जबाट खटिएको प्रहरीले काठमाडौँका विभिन्न स्थानबाट बुधवार पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा दक्षिणकाली

नगरपालिका-३ सोखेलका ४० वर्षीय समुन्द्रकेशर केसी र काभ्रे धुलिखेल नगरपालिका-७ घर भई काठमाडौँ महानगरपालिका-१५ डल्लु वस्ने ४८ वर्षीय श्यामप्रसाद धिनाजु श्रेष्ठ छन्। उनीहरूमध्ये केसीलाई अदालतबाट

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

यौनधन्दा गरेको अभियोगमा सात जना पक्राउ

भापा, भदौ ३। ललितपुर महानगरपालिका-३ कान्तिपुर हाईटस्थित अपार्टमेन्ट भाडामा लिई अवैध रूपमा यौन व्यवसाय सञ्चालन गरेको अभियोगमा ७ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा काठमाडौँ

महानगरपालिका-२८ ढल्कु वस्ने भापा दमक नगरपालिका-७ घर भएका ५० वर्षीय राजेश अग्रवाल, काठमाडौँ महानगरपालिका-६ कुमारीगाल वस्ने रूकम पेउघाट गाउँपालिका-८ घर भएकी २३ वर्षीया ललिता विक, काठमाडौँ बुढानिलकण्ठ नारायणस्थान वस्ने बर्दिया

ठाकुरबाबा नगरपालिका घर भएका २९ वर्षीय सुनिल विष्ट, ललितपुर ललितपुर महानगरपालिका-८ पाटन सुन्धारा वस्ने मकवानपुर हेटौँडा उपमहानगरपालिका-३ सानो पोखरा घर भएकी ४२ वर्षीया गीता खड्गी, काठमाडौँ महानगरपालिका-

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

डाक्टर आउनेबारेको सूचना

अब प्रत्येक दिन हाड जोर्नी नसा परालाइसिस रोग विशेषज्ञ डा. भगवान शाह, मेची आयुर्वेद अस्पतालका विशेषज्ञ डा.विजय श्रेष्ठ प्रत्येक शनिवार र अनुभवी कविराज कमल रिजालको दैनिक सेवा।

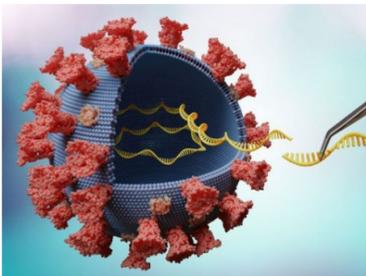
बिता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मसी सम्पर्क : ९८०६००३३१/०२३-५९०९६६

कोभिड खोप

डेल्टा भेरियन्टबिरुद्ध पनि प्रभावकारी

काठमाडौँ, भदौ ३। कोभिड खोपको पूर्ण मात्रा नै भारतमा पहिले पत्ता लागेको डेल्टा भेरियन्टबाट सुरक्षित रहन सबैभन्दा प्रभावकारी तरिका रहेको बताइएको छ। अक्सफोर्ड-अस्ट्राजेनेका खोप शुरूमा कम प्रभावकारी भए पनि खोप लगाएको चारदेखि पाँच महिनापछि फाइजर-बायोएनटेक जति नै प्रभावकारी हुने एउटा अध्ययनले देखाएको छ। तर, यी दुवै खोप अल्फा भेरियन्टमा जस्तो डेल्टा भेरियन्टमा प्रभावकारी नरहेको सो अध्ययनले देखाएको छ। नेपालमा पनि डेल्टा भेरियन्ट फैलिएको छ। यहाँ अस्ट्राजेनेकाको भारतीय उत्पादन कोभिड-१९ तथा जापानले दिएको अस्ट्राजेनेका, मोडेर्ना, चिनियाँ भेरोसेल र जोनसन एन्ड जोनसनका खोप दिइएको छ। मोडेर्ना खोपको पनि यस सम्बन्धमा थपेपछि तथ्याङ्क नभएको बताइएको छ। तर, अध्ययनकर्ताहरूले मोडेर्ना खोप पनि 'कम्तीमा अन्य खोप जतिकै प्रभावकारी हुने' विश्वास व्यक्त गरेका छन्। सो निष्कर्ष सात लाख ४३ हजारभन्दा बढी व्यक्तिको २५ लाख परीक्षण नतिजाको अध्ययनबाट निकालिएको हो। अक्सफोर्ड विश्वविद्यालय र युकेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले संयुक्त रूपमा कोभिड-१९ हाउसहोल्ड इन्फेक्शन सर्भे गरेको थियो।

'धेरै बढी'
खोपको दोस्रो मात्रा लगाएको दुई सातापछि फाइजर ९३ प्रतिशत प्रभावकारी रहेको र अस्ट्राजेनेका ७१ प्रतिशत प्रभावकारी रहेको पाइएको छ। तर, समय बित्दै जाँदा फाइजरको प्रभावकारिता कम हुँदै गएको तर अस्ट्राजेनेकाको उस्तै रहेको अध्ययनले देखाएको छ। अक्सफोर्ड विश्वविद्यालयकी प्राध्यापक सारा वाकरले यो निष्कर्षले तर्सिनु नपर्ने

बताएकी छन्। उनले भनिन्- 'धेरै माथिबाट सुरु गर्दा लामो बाटो जानुपर्ने हुन्छ। विषय स्वास्थ्य सङ्गठनले प्रभावकारिताको सीमा ५० प्रतिशत राख्ने र हामी त्योभन्दा धेरै माथि छौं। यी दुवै खोपले डेल्टाबिरुद्ध पनि राम्रो काम गरिरहेका छन्। अध्ययनका निष्कर्षहरू यसअघिका अन्य अध्ययनहरूसँग मिल्दोजुल्दो छ। डेल्टा भेरियन्टले सङ्क्रमण भएका व्यक्तिलाई खोप लगाए पनि नलगाए पनि भाइरसको लोड उतिकै हुन्छ। तर अल्फा भेरियन्टको सङ्क्रमणमा भने खोप लगाएको व्यक्ति सङ्क्रमित हुँदा 'भाइरल लोड' निकै कम हुन्छ। 'हामीलाई अबै पनि खोप लगाएपछि सङ्क्रमित भएका व्यक्तिले कति भाइरस सार्न सक्छन् भन्ने थाहा छैन'-प्राध्यापक वाकरले भनिन्। उदाहरणका लागि भाइरल लोड धेरै हुँदा सार्न सक्ने सम्भावना पनि बढी हुन्छ। अध्ययनको निष्कर्षले सकेसम्म धेरै मानिसहरूलाई खोप दिनुपर्ने देखाउँछ। वीवीसी

बिहीबार थप तीन

हजार ७५ जना संक्रमित

भापा, भदौ ३। पछिल्लो २४ घण्टामा थप तीन हजार ७५ जनामा कोभिड-१९ को सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ। स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयका अनुसार ११ हजार ९४६ पीसीआर परीक्षणमा दुई हजार ३२१ र चार हजार ४२२ एन्टिजेन परीक्षणमा ७५४ जना गरी सो संख्यामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको हो। योसँगै पीसीआर परीक्षण गर्दा हालसम्म सङ्क्रमितको संख्या सात लाख ४२ हजार २२८ पुगेको छ। एन्टिजेन परीक्षण गर्नेको संख्या ७८ हजार ३७७ छ। सो अवधिमा थप दुई हजार १२६ जना सङ्क्रमणमुक्त भएका छन्। योसँगै सङ्क्रमणमुक्त हुनेको संख्या ६ लाख ९१ हजार २९९ पुगेको छ। हाल ३७ हजार ११४ होम आइसोलेसनमा तथा तीन हजार ३८६ जना संस्थागत आइसोलेसनमा छन्। त्यसैगरी ७३९ आइसोलेट र १६८ जना भेन्टिलेटरमा उपचाररत छन्। देशभर सक्रिय सङ्क्रमितको संख्या ४० हजार ५०० रहेको छ। हालसम्म कोरोनाबाट मृत्यु हुनेको संख्या १० हजार ४२९ पुगेको छ भने पछिल्लो २४ घण्टामा थप ३३ जनाले ज्यान गुमाएको मन्त्रालयले जनाएको छ। यस अवधिमा ९१ हजार ११ ले खोप लगाएका छन्।

जनहितका लागि

- मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड साबुन पानीले हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- मास्क ट्याटिएको छ कि छैन वा सफा छ कि छैन हेर्ने
- मास्क लगाउँदा डोरीमा समाई अनुहारमा टम्म मिल्ने गरी लगाउने
- जाक, मुख र ट्युडो ढाकिने गरी लगाउने
- सकभर मास्कलाई हातले नछुने
- डोरी मात्र समाई मास्क फुकाउने
- कपडाको मास्कलाई फेरी प्रयोग गर्न मिल्छ। फुकाएको मास्कलाई सफा र सुख्खा हुनेगरी राख्ने
- मास्क फुकाएपछि साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धुने वा स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने
- एक अर्काबाट कम्तीमा २ मिटर टाढा बस्ने। बेलाबेलामा साबुन पानीले मिचिमिचि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धुने। घरबाट बाहिर जाँदा अनिवार्य मास्क लगाउने।

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल दैनिक
Purwanchaldaily.com

मनसुन सक्रिय: अर्भै तीन दिन वर्षा हुने

काठमाडौं, भदौ ३। मनसुनी वायुको प्रभावले अर्भै तीन दिन देशको अधिकांश स्थानमा वर्षा हुने जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जनाएको छ। मनसुनी वायुको प्रभावसँगै न्यून चापीय रेखा नेपालभन्दा केही दक्षिणतिर रहेको र बङ्गालको खाडीको उत्तर-पश्चिमी भागमा निम्न चापीय प्रणाली रहेकाले अर्भै तीन दिन मनसुन सक्रिय भई अधिकांश स्थानमा हल्कोदेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभागका मौसमविद् प्रतिभा मानन्धरले बताइन्। उनका अनुसार मौसम सफा भई घाम लाग्न अर्भै केही समय लाग्ने छ। हाल गण्डकी प्रदेशमा सामान्यदेखि पूर्ण बदली रही अन्य प्रदेशमा आंशिकदेखि सामान्य बदली रहेको छ। वामती र गण्डकी प्रदेशका केही स्थानमा

हल्कोदेखि मध्यम वर्षा भइरहेको छ। दिउँसो देशभर सामान्यदेखि पूर्ण बदली भई धेरै स्थानमा हल्कोदेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना साथै लुम्बिनी र सुदूरपश्चिम प्रदेशका एक दुई स्थानमा मेघ गर्जनसहित भारी वर्षाको सम्भावना रहेको बताइएको छ। मौसम पूर्वानुमान महाशाखाको पछिल्लो विवरण अनुसार आज काठमाडौं उपत्यकाको न्यूनतम तापक्रम २१ दशमलव एक डिग्री र अधिकतम तापक्रम २८ दशमलव दुई डिग्री सेल्सियस रहनेछ। त्यस्तै आज सबैभन्दा कम जुम्लाको न्यूनतम तापक्रम १६ दशमलव शून्य डिग्री र सबैभन्दा धेरै दिपायलको अधिकतम तापक्रम ३३ दशमलव शून्य डिग्री सेल्सियस रहने छ।

आठ लाख मात्रा खोप आइपुग्यो

चीन, भदौ ३। चीनबाट आठ लाख मात्रा भेरोसेल खोप आइपुग्यो छ। नेपाल वायु सेवा निगमको वाइडबडी विमानमार्फत आठ लाख मात्रा खोप नेपाल आइपुग्योको स्वास्थ्य मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. कृष्णप्रसाद पौडेलले जानकारी दिए। उनका अनुसार १६ लाख मात्रा खरिद गरिएको खोपमध्ये आठ लाख मात्रा पहिलो चरणमा आइपुग्यो हो। उनले थप आठ लाख मात्रा खोप चीनबाट नेपाल आउने बताए। यस्तै अगामी शनिवार पनि जापानबाट अनुदानमा छ लाख मात्रा एस्ट्रोजेनिका खोप आउने उनले जानकारी दिए। प्राप्त भएको खोप प्रारंभिकताका आधारमा लगाइने मन्त्रालयले जनाएको छ। अहिलेसम्म नेपालमा एक करोड १६ लाख खोप प्राप्त भइसकेको छ। सरकारले असोजसम्म खोप लगाउन लक्षित ३३ प्रतिशतलाई पूर्ण खोप र चैतमासान्तसम्म लक्षित सबैलाई खोप लगाउने लक्ष्य राखेको छ।

तीन साहित्यकारलाई 'भारतीय अवाड'

दमक, भदौ ३। दमकका तीन साहित्यकार 'भारतीय साहित्य अवाड'बाट पुरस्कृत भएका छन्। अङ्ग्रेजी साहित्यको नयाँ आयाम साइनोका प्रतिपादक मानिने दमकका खेमलाल पोखरेलसहित तोयानाथ चापागाई र विष्णुप्रसाद भट्टराई सो अवाडबाट पुरस्कृत भएका हुन्। विश्व अङ्ग्रेजी साहित्यमा विशेष योगदान पुऱ्याएवापत उनीहरूलाई भारतको ७५औँ स्वतन्त्रता साहित्य अवाड प्रदान गरिएको जनाइएको छ। दिवसका उपलक्ष्यमा विश्व

चाँदीका गहनासहित पक्राउ

भद्रा, भदौ ३। वीरगञ्ज महानगरपालिका-१६ शंकराचार्य गेटबाट ६ केजी १ सय ६८ ग्राम चाँदी जस्तो देखिने धातुको गहना सहित प्रसोनी गाउँपालिका-६ ठेगाना भएका ६० वर्षीय नागेन्द्र साह सोनारलाई बिहीबार बिहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। भारतबाट अवैध रूपमा चाँदीका गहना ल्याउँदै गरेको सूचनाको आधारमा प्रहरी चौकी ईनवाँबाट खटिएको प्रहरीले जाँच गर्ने क्रममा उक्त धातुको गहना सहित फेला पारी उनलाई पक्राउ गरेको हो। उनलाई आवश्यक कारवाहीको लागि राजश्व अनुसन्धान कार्यालय पथलैया वारामा बुझाइने जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले जनाएको छ। उता गुलरिया नगरपालिका-७ स्थित विजय गेट हाउसको कोठा नम्बर ३२८ बाट ७ किलो ७ सय २ ग्राम तौल भएको १ थान धातुको बुद्धको मूर्तिसहित ५ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। गुलरिया नगरपालिका-७ वस्ने ४० वर्षीय निराजन उप्रेती, मधुवन नगरपालिका-१ वस्ने ३४ वर्षीय उज्ज्वल रोकाय, सोही नगरपालिका-९ वस्ने ३४ वर्षीय अमृत राई, ठाकुरबाबा नगरपालिका-९ वस्ने ३२ वर्षीय ईश्वरीप्रसाद उपाध्याय र जाजरकोट बारेकोट गाउँपालिका-२ वस्ने २९ वर्षीय मग बहादुर नेपाली रहेका छन्। उक्त गेट हाउसमा पुरातत्विक वस्तु (सयौँ वर्ष पुरानो बहुमूल्य धातुको बुद्धको मूर्ति) करोडौँ रूपैयाँमा किनबेच गरिरहेका भन्ने सूचनाको आधारमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय वर्दियाबाट खटिएको प्रहरीले तलासी गर्दा उक्त मूर्तिसहित फेला पारी उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो।

भारतीय रुपैयाँसहित दुई जना पक्राउ

भद्रा, भदौ ३। ईशानाथ नगरपालिका-१ बन्जरा टोल उकैया बाधवाट स्रोत नखुलेको १ लाख ८३ हजार ५ सय भारतीय रुपैयाँसहित गौर नगरपालिका-४ टिकुलिया वस्ने ३० वर्षीय सुखडाई सहनी लगायत २ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेको बा.३९ प १९९१ नम्बरको मोटरसाइकललाई सीमा प्रहरी चौकी बन्जराहावाट खटिएको प्रहरीले जाँच गर्ने क्रममा उक्त स्रोत नखुलेको रुपैयाँसहित फेला पारी मोटरसाइकलमा सवार उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ।

संक्रमण ...

निर्णय, कोभिड-१९ संकट व्यवस्थापन समन्वयमा व्यवस्था गर्न बनेको अध्यादेश २०७८को दफा ४, संक्रामक रोग ऐन २०२० को दफा २ र स्थानीय प्रशासन ऐन २०२० को दफा ६को उपदफा १३० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारीले निषेधाज्ञा लगाउँदै आएका छन्।

वैकिड ...

वैकिड कसुर मुहामा १५ दिन कैद र रु. ३० लाख जरिवाना तथा श्रेष्ठलाई छ दिन कैद र रु. १० लाख जरिवाना ठहर भएको थियो। उनीहरूले आफ्नो खातामा पर्याप्त मौज्जात रकम नभएको भन्ने जानी-जानी पीडितलाई भुक्त्याएर सनराइज बैंक र मेगा बैंकको चेक काटी वैकिड कसुरजन्म अपराध गरेको ठहर गरी अदालतबाट उक्त फैसला भएको थियो। उनीहरूलाई फैसला कार्यान्वयनका लागि जिल्ला अदालत काठमाडौं र जिल्ला अदालत भक्तपुर पठाइएको उक्त ब्यूरोले जनाएको छ।

विवादमा मौनी

बालउड अभिनेत्रीले आफ्ना केही बोल्ट फोटोहरू इन्टरनेटमा शेयर गरेको केही समयमै डिलिट गरेकी छिन्। माइन्डभ्रममा विवा मनाइरहेकी मौनीले मंगलबार यी फोटोहरू शेयर गरेकी थिइन्। उनले गुलाबी बिकिनीमा खिचेका यी फोटोहरू शेयर गरेको केही समयमै डिलिट गरिन्। उनले अचानक फोटोहरू किन डिलिट गरिन् भन्ने स्पष्ट छैन। तर, शेयर गरेको केही समयमै भाइरल भएकाले यी फोटोहरू उनको नामबाट बनेका फ्यान पेजहरूमा देख्न सकिन्छ। मौनीले बेलाबेलामा यस्ता बोल्ट फोटोहरू शेयर गरिरहन्छिन्। मौनीको अब ब्रह्मास्त्र फिल्म आउँदैछ।

मुआब्जा ...

भूपालमानसिंह कार्कीले तत्कालीन समयमै १२ कठ्ठा १० धुर जमिन मौखिक रूपमा प्रदान गरेसँगै विद्यालय स्थापना गरिएको थियो। तर, दाता परिवारले २०७० सालमा विद्यालयको नाममा जिल्ला अदालत भद्राबाट मुद्दा दर्ता गरेपछि विद्यालयको जमिन विवादित भएको थियो। विवादित भएपछि २ रामचौकमा रहेको मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय स्थापना गर्न समाजसेवी भूपालमानसिंह कार्कीले तत्कालीन समयमै १२ कठ्ठा १० धुर जमिन मौखिक रूपमा प्रदान गरेसँगै विद्यालय स्थापना गरिएको थियो। जिल्लाकै नमूना विद्यालयमध्येको मोहनमाया माविको आफ्नो नाममा १० धुर जमिन मात्रै छ। २०२४ सालमा स्थापना भएको विद्यालयलाई स्थानीय दाता परिवारको तर्फबाट २०७० सालमा जिल्ला अदालत भद्राबाट मुद्दा परेसँगै जिल्ला अदालत भद्राले दाताकै पक्षमा फैसला गरेको थियो। अदालतको फैसला अनुसार मोहनमाया मावि जमिनविहीन भएको थियो। मोहनमायाको नाममा पूर्व-पश्चिम राजमार्गले छोएको विद्यालय भवनको दक्षिणतर्फ १० धुर मात्रै जमिन छ। जुन जमिनमा विद्यालयले कम्पाउण्ड बाल लगाएको छ। विद्यालय भौतिक संरचना निर्माण गर्दै जिल्लाकै उत्कृष्ट विद्यालय भएको छ। २०७० सालमा भूपालमान सिंहका छोरा जगतबन्धु कार्कीले विद्यालयविरुद्ध मुद्दा हालैसँगै विद्यालयको जमिनमा विवाद सृजना भएको थियो।

विद्यालयको नाममा जग्गा प्रदान गर्ने कार्की तत्कालीन राजसभाका सभापति थिए। साविक चारपाने गाविसको केन्द्र नम्बर-३स्थित कारुवाभिद्रामा स्थापित विद्यालय रामचौकमा सारिएको थियो। भूपालमानले प्रदान गरेको जमिनमा पञ्चकल्या उद्योग समूहका अध्यक्ष तथा शिक्षासेवी प्रेमबहादुर श्रेष्ठले आफ्नी आमाको नाममा विद्यालय भवन निर्माण गरेका थिए। तत्कालीन समयमा भण्डै ७५ हजार रुपैयाँ खर्चेर श्रेष्ठले भवन निर्माण गरेपछि उनकै आमाको नामबाट विद्यालयको

नामकरण गरिएको बताइन्छ। सन्ठीको वेरा र फूसले छाएर बनाइएको भुण्डावाट पठनपाठन शुरु भएको विद्यालय अहिले जिल्लाकै नमूना विद्यालयका रूपमा सञ्चालित छ। २०५३ सालबाट निम्न माध्यमिक तहको पठन-पाठन शुरु गरेको मोहनमायाले २०६८ सालबाट माध्यमिक तहको अध्ययन अध्यापन शुरु गरेको हो। अहिले पनि प्राविधिक धारतर्फको अध्ययन अध्यापन हुँदै आएको सो विद्यालयमा सुस्तश्रवण भएका विद्यार्थी आवाससहित अध्ययन गरिरहेका छन्।

यौनघन्डा ...

१६ बालाजु वस्ने २४ वर्षीया क्रिष्टीना केसी, काठमाडौं काँडाघारी वस्ने सिन्धुपाल्चोक त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका-३ बाह्रविसे घर भएकी २५ वर्षीया निर्मला न्यौपाने र काभ्रे पनौती नगरपालिका-७ घर भएका ३३ वर्षीय प्रतिक कर्माचार्य रहेका छन्। उक्त अपार्टमेन्टमा अवैध रूपमा यौन व्यवसाय सञ्चालन गर्ने गरेको भन्ने सूचनाको आधारमा महानगरीय प्रहरी परिसर ललितपुरबाट खटिएको प्रहरीले उक्त कार्यमा

संलग्न उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो। उनीहरू उपर जिल्ला अदालत ललितपुरबाट ७ दिन म्याद थप गरी आवश्यक अनुसन्धान कार्य भइरहेको महानगरीय प्रहरी परिसर ललितपुरले जनाएको छ।

सातवटै ...

यस्तै छानविन समितिले बुझाएको प्रतिवेदनका आधारमा विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरानका दोपी ठहर भएका कुनै पनि पदाधिकारीलाई संरक्षण गर्ने नीति मन्त्रालयको नभएको विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ।

संघियारका नाममा जारी भएको सूचना

सूचना प्रकाशित मिति २०७८/०५/०४

श्री गंगाप्रसाद पाठक (पूर्वतर्फको संघियार)
श्री पशुराम मिश्र (पश्चिमतर्फको संघियार)
साविक मधुमल्ला वडा नं. ६ नक्सा सिट नं. ६६ मा नक्सा सेस्ता कायम रहेको हाल कमल गाउँपालिका, वडा नं. ०६ वस्ने श्री ममता लावतीले मिति २०७८/०१/१२ गते निजका नाममा दर्ता कायम रहेको जग्गामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा श्री निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नुभएकोमा तपाईं संघियारको सर्जमिनमा उपस्थित नरहेकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ३१ को उपदफा (क) को प्रयोजनार्थ यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। भवन निर्माणबाट साधियारलाई मर्का पर्ने भए आफूलाई मर्का परेको विवरण खुलाई कुनै हकदावी भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र आफ्नो प्रमाण सहित यस कार्यापालिकामा निवेदन पेश गर्नुहोला। म्याद भित्र कुनै दावी विरोध नभए कानून बमोजिम भइजाने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ।

निवेदक/ठेगाना	किस्ता नं.	क्षेत्रफल	पूर्व तिरको संघियार र कि.न	पश्चिम तिरको संघियार र कि.न	उत्तर तिरको संघियार र कि.न	दक्षिण तिरको संघियार र कि.न	सर्जमिन मिति
ममता लावती कमल वडा नं. ६	६१४२	०-०-१२.७५	श्री गंगा प्रसाद पाठक कि.न. ६१४१	श्री पशुराम मिश्र कि.न. ६३२८	-	-	२०७८/०४/२४

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, काभ्रे

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)

मूपाल बुढाथोकी

023-545402

9825952677

9825952680

पूर्वाञ्चलको सबैभन्दा ठूलो ग्याकुज सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

Congratulations to all the SEE Graduates

Admission Open in Class XI

We proudly offer you courses on Sports Science for the first time in our town. Welcome you all in our best Computer Science and Business Math classes.

Our Features :

- Well experience and dedicated faculties.
- Modern and well equipped computer lab and library.
- Board play ground with covered hall.
- Regular training and practical classes for football, Volleyball, cricket, martial arts, table tennis and athletics.
- Peaceful and beautiful environment.

Please contact us for more details.

Nawodaya Funmin Shikshya Sadan
Birtamod-3, Suryanagar
(Opposite to Heaven Water Park.)
Ph. 023-545008, 9806071333, 9852673540
9804966869, 9803621449

असफलतातर्फको यात्रा

सात दशकदेखि बन्दै र टुटिँदै आएको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमाले फेरि विभाजित भएको छ । पछिल्लो संसदीय निर्वाचनबाट देशकै ठूलो र शक्तिशाली दल बनेको एमाले अखिर नेतृत्वकै कारण कमजोर बन्न पुग्यो । पार्टीको आन्तरिक कलहलाई व्यवस्थापन गर्न नसक्दा उत्पन्न विभाजनसम्मको अवस्था न एमालेको हितमा छ न त नयाँ दल दर्ता गर्ने कै हितमा हुन सक्छ । तर, आन्तरिक विवाद र असन्तुष्टिको व्यवस्थापन नगरेर एमाले अध्यक्ष खड्गप्रसाद ओलीले सर्वाधिक बलियो सरकार र दललाई कमजोर बनाएको आरोप खेप्नुपर्ने भएको छ । किनकि नेतृत्वले आफ्नो नेतृत्वकालका जस-अपजसको मूल जिम्मेवारीबाट भाग्न पाउँदैन । एमाले अध्यक्ष ओलीले असन्तुष्ट समूहलाई विश्वासमा लिनको साटो प्रतिनिधिसभा नै विघटनको बाटो रोजेर विधि उल्लंघन गरेका छन् । सविधानको व्याख्या गर्ने सर्वोच्च अदालतले प्रधानमन्त्री ओलीको कदम सविधान विपरीत ठहर गर्दा पनि फेरि त्यही बाटो रोजेर सत्ता बहिर्गमन हुनु परेको हो ।

लामो समयदेखिको अहम् र स्वार्थको संघर्ष सरकारले ल्याएको अध्यादेश मार्फत समाप्त भएको छ । प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले संसदीय दल वा केन्द्रीय समितिमा बसि प्रतिशत पुन्याएर दल विभाजन गर्न सकिने राजनीतिक दल सम्बन्धी अध्यादेश जारी गरेपछि एमाले वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपालले बुधवार नयाँ दल दर्ताको निवेदन दिएका छन् । एमालेको संगठन निर्माणमा लामो संघर्ष गरेका, पन्द्र वर्षसम्म पार्टीको नेतृत्व गरेका र बीस महिना देशको नेतृत्व गरेका नेपालले पारदर्शी, सरल र इमान्दार नेताको परिचय बनाएका छन् । यद्यपि अध्यादेश संसद नभएको र अत्यावश्यक अवस्थामा ल्याउनुपर्ने सबैधानिक व्यवस्था हो । तत्कालीन प्रधानमन्त्री खड्गप्रसाद ओलीले पनि दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याएका थिए । तर, उक्त अध्यादेशको सर्वत्र विरोध भएपछि सरकारले फिर्ता लिएको थियो ।

नेकपा एमालेको विभाजनमा अध्यक्ष ओलीको अल्पमतलाई सम्मान गर्न नसक्ने मानसिकता जिम्मेवार भएको टिप्पणी समेत भएको छ । डेढ दशक अति कठिन परिस्थितिमा पार्टीलाई संगठित गर्दै शक्तिशाली बनाउने नेपालको योगदानको अपमान नगरिनु पर्थ्यो । फरक विचारको सम्मान गर्नुपर्नेमा अभिव्यक्ति र व्यवहारले अपमानित भइरहँदा बेग्लै दल दर्ता गर्नु शायद नेता नेपालको बाध्यता थियो । दल फुट्नु र जोडिनु नियमितता जस्तै बनिएको सन्दर्भमा नेकपा एमाले (समाजवादी) दर्ताको प्रक्रियामा छ । यो नयाँ दलको यात्रा नेता नेपालका लागि सहज भने छैन । उनले यो यात्रामा थुप्रै चुनौतिको सामना पनि गर्नुपर्नेछ । हिजोसम्म उनकै सहयोगी र समान विचारमा संघर्ष गरिरहेका कतिपय नेताहरूले आफूलाई तटस्थ राखेका छन् । राजनीति सत्ता र शक्ति आर्जनको माध्यम बनिएर हुन सक्छ विचार, सिद्धान्त र निष्ठाभन्दा पनि स्वार्थ अनुकूल उपयोग गर्ने नेपाली परम्परा बनिएको छ । त्यही कारण प्रधानमन्त्री देउवाले पनि अध्यादेशको बाटो रोजे र नेपाल निकटका नेताले पनि फरक बाटो रोजे । यसले दलहरूलाई कमजोर पार्ने मात्र होइन देशको नयाँ यात्रा र नेपालीको आशा र अपेक्षालाई समेत अनिश्चित बनाउने छ । स-साना टुकामा खण्डित गर्दै असफलतातर्फको यात्रामा लैजाने छ ।

अफगानिस्तानमा तालिबानको पुनरोदयले देखिएका अनुत्तरित प्रश्न

हरिवर्द्ध अधिकारी

अफगानिस्तानको राजनीतिक अवस्था अझै स्पष्ट छैन । तर, यति चाहिँ स्पष्ट भएको छ कि त्यहाँका निर्वाचित राष्ट्रपति असरफ गानी काबुल छोडेर भागेका छन् । अझै स्पष्ट के छ भने उनी ताजिकिस्तानमा छन्, उज्बेकिस्तानमा छन् या अमेरिका वा पश्चिम देशको कुनै ठाउँमा पुगेका छन् । २० वर्षदेखि अफगानिस्तानमा आफ्नो सत्ता फिर्ता लिनका लागि सशस्त्र आन्दोलन गरिरहेको तालिबानको कब्जामा पूरा अफगानिस्तान आएको छ र अफगानिस्तानका नियमित सैनिकहरूले आत्मसमर्पण गरेको बुझ्न सकिन्छ । किनकि तालिबानको प्रतिरोध गरेको देखिँदैन, सुनिँदैन ।

राष्ट्रपति असरफ गानीको आत्मबल गिरेकोले उनले प्रतिरोध गर्न सक्ने अवस्था किन पनि देखिएन भने अमेरिकी सेनाको फिर्तिले उनमा असुरक्षाको त्रास बढेको बुझ्न सकिन्छ । तालिबानले सम्पूर्ण अफगानिस्तानको सत्तामा कब्जा गरिसकेको मान्दा पनि अझै तालिबानमा देखिएको संयमताले के देखाउँछ भने उनीहरूको कब्जामा काबुल र त्यसको वरिपरिका सहरहरू मात्र कब्जामा छन्, अरु प्रादेशिक गाउँ र सहरहरूमा तालिबानका सहयोगीहरूको कब्जा अझै हुन सकेको छैन र विभिन्न स्थानीय समूहहरूलाई समावेश गरी तयार भएको नियमित सेनाहरूको समर्थनको कुरो अझै कता हो भने स्पष्ट छैन । तालिबानभित्रका विभिन्न समूहहरूको समेत साभना नीति तयार हुने बाँकी छ । पछिल्लो हप्ता यसरी तालिबानको अग्रगति बढ्यो कि उनीहरूले सोचेभन्दा धेरै पहिले नै काबुलको केन्द्रीय प्रशासनले हातखुडा छोडेर तालिबानलाई काबुल प्रवेशका लागि सहज वातावरण बनाएको हो ।

यसो हेर्दा अफगानिस्तानमा अमेरिकीको रणनीति असफल भएको देखिन्छ । किनभने अमेरिकाले कौंध थपेर बोकेको असरफ गानीको सरकारको सोचेकोभन्दा धेरै पहिले नै पतन भयो । तर, गहिरिएर बुझ्दा लाग्छ, अमेरिकीको नीतिले छिट्टै परिणाम निकाल्यो । अमेरिकाले अब अमेरिका अफगानिस्तानको मामिलामा अलिफ्रँडे भनेर सेना फिर्ता गर्ने आफ्नो बचनमा अडिग रहेर फिर्ता भएको ४५ दिनभित्रै तालिबानको कब्जा सम्भव भएको हो र अमेरिकाले स्पष्ट शब्दमा भनेको यी कुराहरूले पनि भन्नु मद्दत गरेका हुन्- अफगानहरू आफैले आफ्नो लागि लड्नुपर्छ र अफगान सेनाको पनि सुरक्षा अब अमेरिकाले गर्न सक्दैन ।

अर्बौं डलर खर्च गरेर अफगान सेनाको आधुनिकीकरण

अर्बौं डलरको अत्याधुनिक हतियारले सुसज्जित गरेको सेनाले राष्ट्रको, प्रजातन्त्रको र अफगानी जनताको सुरक्षा गर्न सक्नुपर्छ भन्ने मान्यताका आधारमा नै पूर्व राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पका पालामा अमेरिकाले आफ्ना सैनिक घटाउने काम शुरु गरेको थियो । जसलाई नयाँ राष्ट्रपति जो बाइडेनले अर्ध छिट्टै फर्काउने काम गरे । बाइडेन एकजना सफल र पुराना राजनीतिक खेलाडी भएकाले आफ्नो फेब्रुअरीदेखि नै दोहामा तालिबानसँग वार्ता गराउँदै थिए । जसको परिणाम अहिलेको शान्तिपूर्ण सत्ता हस्तान्तरणको अवस्था सिर्जना भएको हो ।

तालिबानको अतीत र उसले अपनाउने कट्टर धार्मिक नीतिले गर्दा अफगानहरू आतिशय देश छोड्नका लागि र थाह नभएको गन्तव्यतर्फको यात्रामा लागेका छन् । कहाँ जाने पनि थाहा छैन, कहाँ गएर के खाने पनि थाहा छैन र बितेका ४० वर्षदेखि सशस्त्र संघर्षको चपेटामा मुलुक फसेको छ र कसका लागि को/किन लडिरहेको छ अनि

लाखौं अफगानीहरूको ज्यान गएको हो, त्यसको उत्तर पनि थाह छैन र पनि तालिबानको चार वर्षे राज्यको दुःस्वप्नबाट अझै त्रसित छन् र भागिरहेका छन् । अनुमान गर्न थाहालेको छ, करिब चार लाख मानिसहरू भाग्न सक्छन् र तिनको मानवीय जगेना कसरी गर्ने भनेमा संयुक्त राष्ट्रसङ्घ, अमेरिका, बेलायत, क्यानाडा, अस्ट्रेलिया र खाडीका केही देशहरूमा चिन्ता थपिएको छ । वास्तवमा यो चिन्ता अब तालिबानमा देखिनुपर्ने हो जसले आफ्ना नागरिकहरूको सुरक्षा, लालन-पालन अनि चार दशकदेखिको युद्धको घाउलाई आधुनिक समयमा मलम लगाउने र तालिबानबाट न डराउन अनि देशको मूल प्रवाहमा सबै नागरिकहरूको जिम्मा आफ्नो शासनको मुख्य लक्ष्य रहेको विश्वास दिलाउन सक्नुपर्छ । दुर्भाग्य, तालिबान अहिले पनि कट्टरपन्थी धारमा उभिएको देखिन्छ

अनि आफ्ना विभिन्न समूहका बीचमा समन्वयको अभाव रहेको पनि बुझ्न सकिन्छ । किनकि उनीहरूले पनि सोचेको भन्दा छिट्टै र सहजताका साथ, बिना रक्तपात सत्ताको केन्द्रमा कब्जा जमाउन सफल भएका हुन् ।

खासगरी अन्तर्राष्ट्रिय समूहमा पनि एउटा पुरानो छविको तालिबान छ र विश्वास कतिबेर गर्ने हो भन्ने समयको प्रतिक्षामा देखिन्छन् । सार्कको अध्यक्षको नाताले नेपालले बडो सतर्कताका साथ शान्तिपूर्ण अवस्थाको कामना गरेको छ र अझै आफ्नो नयाँ सदस्यको अवस्थाको अवलोकन गरिरहेको छ । तालिबानले सत्ता कब्जा गर्नु अफगानिस्तानको आन्तरिक मामिला हो र पनि मानव अधिकारको हनन् हुन थाल्यो भने पक्कै नै सार्कको जनतामाथि आउने कुनै पनि अमानवीय दमनको नेपालले एउटा प्रजातान्त्रिक देश र सार्कको नेताको हैसियतले पनि बोल्ने पर्ने हुन्छ । तर, अहिलेसम्म तालिबानले देखाएको व्यवहारले शान्तिपूर्णरूपमा सत्ता हस्तान्तरण

सुरियत कानूनको उदारतासम्म महिलालाई छुट दिइने छ र आगामी सरकारमा समेत महिलाको सहभागिता प्रत्याभूत गरिने छ । नोबेल पुरस्कार विजेता मलाला भने ड्राएकी छिन् र महिलामाथि हुने प्रताडनाको पुरानो डर उनमा कायम देखिन्छ । उनले शक्ति राष्ट्रहरूसँग सम्पर्क गरेर तालिबानको सम्भावित खतराबाट महिला र बालबालिकाको सुरक्षामा ध्यान दिन अनुरोध समेत गरेकी छिन् । विद्यालयमा पढ्न जानेमा नियमितता दिइएकीले उनलाई गोली हानिएको थियो र उनले बालबालिका अनि महिलाका पक्षमा संघर्ष गरेकीले उनलाई नोबेल पुरस्कार जस्तो सम्मानित पुरस्कारले सम्मानित गरिएको थियो । अफगानिस्तानमा तालिबानको पुनरोदयले आतङ्कारीहरूको मनोबल बढ्ने हो कि भनेर पुरानो डर बाँकी छ र इस्लाम कट्टरपन्थीहरूको विस्तारले चीन, रूस तथा भारतमा नयाँ समस्या आउने हो कि भनेर ती देशहरू सजग छन् । भारत त त्यसका लागि संघर्षत छँदैछ, चीनमा पनि तालिबानको विस्तार र हिममतका कारणले पश्चिमी भेगका उद्गुर जातिमा नयाँ उत्साह आउने हो कि भनेरमा चीन पनि सजग देखिन्छ । यसरी सशस्त्र संघर्षबाट सफलता पाउने कथाले कता कता असर गर्ने हो अनि समाजका कुन-कुन वर्गमा प्रभाव पर्ने हो भन्ने बुझ्न कठिन हुन्छ ।

सायद अहिले अमेरिका, भारत, चीन, पाकिस्तान, रूस र अमेरिकाका सहयोगी देशहरू पूर्व र हेर भनेर अवस्थामा देखिन्छन् । खासगरी भारतको कश्मीरमा पर्न सक्ने प्रभावलाई भारतले मिहिनि तरिकाले अवलोकन गरेको हुनुपर्छ । अर्ध अफगानिस्तानका सीमाका देशहरूमा जम्मा हुने शरणार्थीको व्यवस्थापन ती देशहरू र राष्ट्रसङ्घका लागि चुनौति थपिने छ । यदि शान्तिपूर्णरूपमा तालिबानको शासनले काम गर्न थाल्यो भने ती शरणार्थीहरू छिट्टै घर आउने होलान् । नत्र सधैं शरणार्थीको जीवन बिताउनुपर्ने ती काला दिनहरू फेरि दोहोरिने छन् ।

यदि अहिलेको तालिबानी सफलतामा अमेरिकाको रणनीतिक तथा कूटनीतिक क्षमताको प्रत्यक्ष वा परोक्ष सहयोग हो भने तालिबानीहरूको हातमा शान्तिपूर्णरूपमा सत्ता हस्तान्तरण हुनेछ र अफगानिस्तानको अन्तर्राष्ट्रिय हैसियत अनि तालिबान सरकारको वैधानिकताका बारेमा नियमित सरकार जस्तै हुनेछ । तर, छिट्टै तालिबान सरकारको गठन, त्यसका कार्यक्रम, अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूको सम्बन्धमा स्पष्ट धारणा अनि सुरक्षा प्रवचनको अत्यावश्यक व्यवस्थापन हुनु अनिवार्य हुनेछ । मानव अधिकारको घेरालाई सिरियतको धार्मिक प्रेषणबाट खुकुलोरूपमा मानन र विश्वव्यापी मान्यताको प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको शीघ्र बहालीको घोषणा जरुरी हुनेछ । भूपरिवेष्ठित, संयुक्त राष्ट्रसङ्घको पुरानो सदस्य, असंलग्न राष्ट्रको पुरानो छवि अनि सार्कको सदस्यको नाताले नियमितरूपमा दैनिक कार्यमा फर्कनु पनि जरुरी छ । नत्र मध्य एसिया, दक्षिण एसिया र छिमेकी देशहरूले नयाँ नीतिको लागि गठबन्धन गर्न सक्नेछन् । ताकि तालिबानको सरकारलाई त्यसले असहयोग हुनेछ र फेरि सशस्त्र संघर्ष अरु नै कुनै नाममा चर्कन सक्छ । इयोजखबर

स्थगित परीक्षा र विद्यार्थीको अन्यायग्रस्त भविष्य

हरि ज्वाली

जेठ २६ गतेदेखि हुनुपर्ने कक्षा १२ को वार्षिक परीक्षा दुई महिना ढिला भइसकेको अवस्थामा पुनः स्थगित भयो । कुनै विकल्प नदिई अचानक परीक्षा स्थगित गरिएपछि भण्डै चार लाख विद्यार्थीसँगै तिनका अभिभावक समेत मानसिक तनावमा परेका छन् ।

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले विद्यार्थीको भविष्य र स्वास्थ्यलाई असर नपर्ने गरी विकल्पसहित आवश्यक निर्णय गर्ने बताए पनि अहिलेसम्म कुनै विकल्प नआउँदा विद्यार्थीहरू एउटै कक्षामा २० महिनासम्म पढ्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ । यो गम्भीर चिन्ताको विषय हो । परीक्षामा वैकल्पिक उपायको खोजी गरी आउँदा कक्षा सञ्चालनको आधार तय हुन नसक्दा समस्या चुर्चिल्लै गएका छन् । त्यसको असर विश्वविद्यालयको स्नातक तहकै बर्नामा देखिएको छ भने एमबीबीएस लगायत चिकित्सा शिक्षा र अन्य प्राविधिक शिक्षाको शैक्षिक सत्र नै गुम्ने जोखिम बढ्दो छ । यसले देशको शैक्षिक प्रणालीमा समेत नकारात्मक असरपर्ने सम्भावना देखिँदैछ ।

कोरोना संक्रमण बढ्दै जाँदा अधिकतम स्वास्थ्य मापदण्ड पालना गरेर परीक्षा सञ्चालन गर्ने कि पटक-पटक स्थगित गरिराख्ने ? यसको विकल्पमा अब के गर्ने ? प्रश्न उठ्न थालेका छन् । वैकल्पिक विधिबाट परीक्षा कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने निर्णय गर्न अब ढिला भइसकेको छ । कक्षा १२ को परीक्षा यही साउन ३१ गतेदेखि शुरु गर्ने गरी

तालिका सार्वजनिक भएको थियो । यसअघि गएको जेठ २६ गतेका लागि तय भएको परीक्षा कोरोना संक्रमण जोखिमका कारण स्थगित गरिएको थियो । परीक्षा त स्थगित भए । तर, अब के कसरी परीक्षा हुन्छ वा हुँदैन भन्ने अन्यायले विद्यार्थी र अभिभावकलाई चिन्तित बनाएको छ ।

गएको वर्ष पनि कोरोना महामारीकै कारण वैशाख/जेठमा हुनुपर्ने कक्षा १२ को परीक्षा मंसिरमा लिइएको थियो । ढिला गरी शिक्षित परीक्षा सञ्चालन गरेर नतिजा प्रकाशन गरिएको थियो । तर, यसपटक भने अहिलेसम्म परीक्षाको विकल्पका रूपमा कुनै ठोस योजना आउन सकेको छैन । पटक-पटक परीक्षा स्थगित हुँदा विद्यार्थीहरूमा मानसिक तनाव बढ्दो छ भने आफ्ना छोराछोरीको पढाइले गति लिन नसक्दा अभिभावक पनि त्यतिकै चिन्तित छन् । अन्यायग्रस्त अवस्थाले कलिला मस्तिष्कका विद्यार्थीमाथि अन्याय गरेको छ ।

उता कक्षा १२ को परीक्षा दोस्रो पटक स्थगित भए पनि त्रिभुवन विश्वविद्यालय र अन्य विश्वविद्यालय अन्तर्गतका स्नातक र स्नातकोत्तर तहका परीक्षा भने सिपटअनुसार सञ्चालन भइरहेका छन् । विभिन्न विद्यालयमा कक्षा ११ मा पढ्ने चार हजार आठ सय विद्यार्थीले पनि परीक्षा दिइरहेका छन् । क्याम्पसहरूमा एउटै केन्द्रमा पाँच सयभन्दा बढी विद्यार्थी राखेर पनि परीक्षा भइरहेको बताइन्छ । स्वास्थ्य मन्त्रालयले सबै परीक्षा रोकन आग्रह गरे पनि त्रिभुवन विश्वविद्यालयका निर्धारित परीक्षा रोकिएका छैनन् ।

विकल्प नै नदिएर अचानक परीक्षा स्थगित गर्दा विद्यार्थी र अभिभावकहरूमा मानसिक तनाव स्वाभाविकरूपमा बढेको छ । यस्तो अवस्थामा विद्यार्थीलाई थप अलमलमा पर्न नदिन परीक्षा बोर्ड र सरकार संवेदनशील बन्नुपर्छ । अब विकल्प दिन ढिला गर्नुहुँदैन । स्वास्थ्यका सम्पूर्ण मापदण्ड पूरा गरेर भौतिकरूपमै परीक्षा सञ्चालन गर्ने कि वैकल्पिक माध्यमबाट परीक्षा सञ्चालन सम्पन्न गर्ने ? सरकारले विश्वासिलो आधार दिलाउनु जरुरी भएको छ ।

अहिले कोरोनाविरुद्धको खोप अधिकांशले लगाइसकेका छन् । निषेधाज्ञा पनि खुकुलो भएको छ । बजारहरू खुलेका

छन् । होटल पसलहरू यथावत् रूपमा चल थालेका छन् । रेस्टुरेन्टहरूमा त्यतिकै चहल-पहल छ । बजारमा भीडभाड बढेको पनि छ । उद्योग कलकारखानाहरू पनि सञ्चालन भएकै छन् । सार्वजनिक गाडीहरू सञ्चालन भएका छन् । अत्यन्तै भीडभाड र अस्तव्यस्त रहने सरकारी कार्यालय मालपोत, यातायात, नापी, अदालत, खानेपानी, विद्युत जस्ता कार्यालय पनि खुले छन् । यस्तो अवस्थामा विद्यालयलाई मात्र कोरोना जोखिमको एकमात्र केन्द्र मानेर परीक्षा स्थगित गर्नेपर्ने तर्क र औचित्य पुष्टि हुने आधार देखिँदैन ।

विकल्प र उपायहरू

कोरोना महामारीका बीचमा निर्णयित कक्षा र परीक्षा सञ्चालन दुवैमा थुप्रै विकल्पहरू हुन सक्छन् । ती विकल्पहरूबारे खासै चिन्तन मन भएको पाइँदैन । यसर्थ कोरोना संक्रमणको यो बेलामा निर्णयित कक्षा र परीक्षा कसरी सञ्चालन गर्ने भन्नेबारेमा निम्न विकल्पहरू अपनाउन सकिन्छन् ।

अधिल्लो वर्षकै मोडेल : कोरोना संक्रमणको भयका कारण गएको वर्ष र यस वर्ष एउटैमा आन्तरिक मूल्याङ्कनका आधारमा परीक्षाफल प्रकाशित गरियो । गएको वर्ष कक्षा १२ मा ४० प्रतिशत भारको लिखित तथा बाँकी आन्तरिक मूल्याङ्कनका आधारमा परीक्षा लिइएको थियो ।

उस्तै अवस्था भएका कारण परीक्षा स्थगित गरिरहनुभन्दा यो वर्ष पनि अधिल्लो वर्षकै मोडेललाई अनुसरण गर्नु एउटा राम्रो विकल्प हुन सक्छ ।

भौतिकरूपमै परीक्षा : कक्षा १२ को परीक्षा सञ्चालन गर्ने सबैभन्दा उत्तम विकल्पका रूपमा विद्यार्थीलाई पायक पर्ने निजकैको विद्यालयबाट परीक्षा दिने व्यवस्था हो । यसर्थ भौतिक दूरी र स्वास्थ्य मापदण्ड पूरा गरेर भौतिक रूपमै पनि परीक्षा गर्न सकिन्छ । दुई सयभन्दा बढी विद्यार्थी रहेका केन्द्रमा अर्को विद्यालयमा उपकेन्द्र कायम गरेर पनि परीक्षा सम्पन्न गर्न असम्भव देखिँदैन ।

अनलाइन-अफलाइन : यतिखेर खासगरी सहरी क्षेत्रमा अधिकांश विद्यालयले भर्चुअल माध्यम वा अनलाइन मार्फत नै कक्षा सञ्चालन गरिरहेका छन् । अधिकांश परीक्षा पनि अनलाइन मार्फत लिइरहेका छन् । नेपालका सबै ठाउँमा एकै प्रकारको कोरोना जोखिम पनि छैन । सहरी क्षेत्रमा अनलाइन परीक्षा प्रभावकारी बन्न सक्छ । तर, ग्रामीण भेगमा कम विद्यार्थी रहेको ठाउँमा भौतिक उपस्थिति मै परीक्षा गर्न सकिन्छ । यसर्थ अनलाइनबाट सम्भव हुने विद्यार्थीलाई अनलाइन र सम्भव नहुने ग्रामीण र कम भीडभाड हुने स्थानमा अफलाइन परीक्षा लिन सकिन्छ । अनलाइन गर्दा चार लाखको संख्यामा रहेको तथ्याङ्क घट्ने र बाँकी विद्यार्थीलाई सामाजिक दूरी कायम गरेर परीक्षा दिन गाह्रो हुने देखिँदैन ।

नयाँ सिर्जनशीलता खोज्ने : परीक्षाको लागि छापिएका प्रश्नपत्र नै विद्यार्थीहरूलाई घर लैजान दिएर समेत मूल्याङ्कन गर्न सकिने अवसर अझै पनि छ । त्यस्तो हकमा उनीहरूले चाहेको हिसाबले विषयवस्तु खोज्ने काम गरेमा ज्ञान पक्षलाई भन्दा सीप र नयाँ सिर्जनशीलता खोज्ने पक्षलाई उच्च अङ्कभार दिएर मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ ।

चिट चोर्न नभिल्ले प्रश्नपत्र : नेपाल टेलिकम प्राधिकरणको पछिल्लो आँकडा अनुसार अहिले नेपालमा भन्दा ९२ प्रतिशत जनसंख्यासँग ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको पहुँच भएको बताइन्छ । यसैगरी छ सय ५५ पालिकासम्म

नेपाल टेलिकमको फोरजी सेवा विस्तार भएको भनिएको छ । महामारीका कारण पठनपाठन लामै समय अवरुद्ध अवस्थामा अनलाइन परीक्षा एउटा विकल्प बन्न सक्छ । तर, परीक्षा लिने तरिका र शैलीमा भने परिवर्तन आवश्यक छ । परीक्षालाई विश्वसनीय बनाउन चिट चोर्न नभिल्ले प्रकारका प्रश्नपत्र बनाएर अनलाइनबाटै विद्यार्थीको मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ ।

चरणबद्ध परीक्षा : कक्षा १२ को स्थगित परीक्षा देशमा कोरोना भाइरसको संक्रमणका कारण ठाउँ अनुसार चरणबद्ध रूपमा गर्न सकिन्छ । देशका विभिन्न भागमा चरणबद्धरूपमा परीक्षा लिन सकिने अवस्था भए पनि परीक्षा लिने तर नतिजा भने एकै पटक गर्न समस्या हुँदैन ।

विद्यार्थीलाई कोरोना खोप : यतिखेर देशमा धेरैजसोले खोप लगाइसकेका छन् । विभिन्न उमेर समूहका चरणमा विद्यार्थीको उमेर समूह नपर्ने भए तापनि विद्यार्थीलाई प्रवेशपत्रका आधारमा खोप दिएर पनि परीक्षा सञ्चालन गर्न सकिन्छ । पटक-पटक परीक्षा स्थगित गरिरहनुभन्दा यो पनि एउटा विकल्प हुन सक्छ ।

यसका अतिरिक्त परीक्षा कार्यक्रम तय गर्दा एउटा कक्षामा २५ जना मात्रै विद्यार्थी राख्ने, परीक्षा केन्द्रमा स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने, परीक्षाअघि अनिवार्य पीसीआर परीक्षण गर्ने, केन्द्रमा हेल्थ डेस्क राख्ने लगायत उच्च सुरक्षा सावधानी अपनाएर परीक्षा सञ्चालन गर्न सकिने हुँदा जतिसक्दो छिटो परीक्षा सम्पन्न गर्नु अत्यावश्यक छ । या त कुनै वैकल्पिक माध्यमबाट परीक्षा सम्पन्न गर्नु जरुरी देखिन्छ । कोरोनाको महामारी कहिलेसम्म रहने हो यकिन भन्न सकिन्न । कोरोना संक्रमणको जोखिमको बहानामा बिना विकल्प परीक्षा स्थगित गर्ने परीक्षा स्थगित नभएर अन्यायलामा राख्नु न्यायोचित नहोला ।

अतः विभिन्न विकल्पका परीक्षा, आन्तरिक मूल्याङ्कन वा वैकल्पिक माध्यमबाट जे गरे पनि एउटा निर्णय भने गर्नुपर्ने देखिन्छ । शैक्षिक सत्र र प्रणाली बिग्रन दिनुहुँदैन । भविष्यका कर्णधार विद्यार्थीहरूमा आउन सक्ने मानसिक विचलनको सम्भावनाप्रति सरकार सचेत हुनुपर्छ । उज्यालो

नेपाल र भुटानबीचको व्यापार भुटानको पक्षमा

□ लक्ष्मी उप्रेती

मेचीनगर, भदौ ३। पूर्वी काँकरभिट्टा नाका भएर हुने भुटानसँगको व्यापारमा नेपालले अपेक्षा अनुसार व्यापार हात पार्न सकेको छैन । वित्तको तीन आर्थिक वर्षयता व्यापार भुटानको पक्षमा मजबूत छ । काँकरभिट्टा नाका भएर नेपालबाट भुटानतर्फ निकासी हुने मालवस्तु भन्दा भुटानबाट नेपालतर्फ आयात भई आउने मालवस्तु बढी भएकाले यी तीन आर्थिक वर्षमा व्यापार भुटानको पक्षमा मजबूत देखिएको हो ।

मेची भन्सार कार्यालय काँकरभिट्टाको तथ्यांकले यसलाई प्रमाणित गर्दछ । आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि गत आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अवधिसम्म आइपुग्दा भुटानबाट नेपालले उल्लेखनीय सामान आयात गरे पनि नेपालबाट हुने निकासी व्यापार शून्य छ ।

गत आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा पूर्वीनाका भएर एक अर्ब १८ करोड ९२ लाख ४८ हजार आठ सय ६० रुपैयाँ मूल्य बराबरका

मालवस्तु भुटानबाट आयात गरिएको थियो । २०७६/०७७ मा एक अर्ब आठ करोड ६० लाख एक हजार सात सय १० र आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा एक अर्ब ४३ करोड ५७ लाख ६९ हजार चार सय ६० रुपैयाँ मूल्य बराबरको सामान काँकरभिट्टा नाका भएर

भुटानबाट आयात भएको मेची भन्सार कार्यालय काँकरभिट्टाको तथ्यांकमा उल्लेख छ । कोक, स्पाईट, विभिन्न अल्कोहल, पत्थर कोइला, जीपसम पृटीन पट्टी, चुनहुडा, क्याल्सीयम कार्बोनेट, जुसजाम लगायतका मालसामान भुटानबाट आयात हुने गरेको छ ।

नेपालबाट खाद्य सामग्री तथा भेनियरमा निकासी हुने गरेको थियो । त्यो पनि तीन वर्षयतादेखि ठप्प छ । नेपालमा उत्पादित वस्तुको माग भुटानमा कम भएकाले पनि नेपालले भुटानसँग सोचे अनुसारको व्यापार गर्न नसकेको व्यवसायीहरू बताउँछन् । नेपालमा उत्पादित वस्तु सोफै भुटान निर्यात हुन र भुटानबाट कुनै पनि समान सहजसुरमै आयात गर्न नपाइने भएकाले व्यापारीहरूले समस्या व्यहोर्नु परेको भन्सार अधिकारीहरूको भनाइ छ ।

भुटानसँग गरिने व्यापारका लागि भारतीय वाटो प्रयोग गर्नुपर्ने र त्यसका लागि भारत सरकारले पनि नेपालले भुटानसँग गर्ने व्यापारमा आवश्यक सरकारी कागजात माग्ने, नेपाल सरकारको तर्फबाट व्यापार सन्धी नभएका कारण त्यस्ता आधिकारिक कागजात उपलब्ध गराउन नमिल्ने भएकाले भुटानसँग नेपालले सोचे अनुरूपको व्यापार गर्न नसकेको बताइएको छ ।

इलाममा खोजी-खोजी खोप लगाउने बढे

इलाम, साउन ३। इलाममा कोरोनाविरुद्धको खोप अभियानको रूपमा सञ्चालन भइरहेको छ । शुरुवातमा खोप लगाउन पन्छिँदै आएका ज्येष्ठ नागरिकहरू समेत अहिले खोजी खोजी खोपस्थल पुग्ने गरेका छन् । कुनै समय कोरोनाविरुद्धको खोप लगाउने भन्ने विचारै पन्छिँदै यहाँका सर्वसाधारण अहिले कोरोना खोप खोजी-खोजी लगाउन थालेका छन् । अहिले इलाममा सरकारले उपलब्ध गराएको भेरोसेल र जोन्सन एण्ड जोन्सनको खोप उमेर समूहका आधारमा धमाधम लगाइँदै छ ।

गत साउन १२ गतेदेखि सर्वसाधारणलाई भेरोसेल खोप लगाउने काम शुरु भएको थियो । भेरोसेल खोप ५५ वर्ष र सोभन्दा माथिको उमेर समूहका सर्वसाधारणलाई पहिलो डोजको खोप लगाइएको हो । विश्वविद्यालय, विद्यालयका शिक्षक, कर्मचारी, सार्वजनिक यातायातका चालक, सहचालक र सरकारले तोकेका अत्यावश्यक सेवामा संलग्न कर्मचारीलाई भेरोसेल खोपको पहिलो डोज लगाइएको स्वास्थ्य कार्यालय इलामका प्रमुख वृजकुमार दासले बताए ।

भेरोसेल खोपको पहिलो डोजका लागि

२२ हजार नौ सय ८८ डोज स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट प्राप्त भए पनि साउनको अन्तिम दिनसम्ममा २१ हजार नौ सय ३२ डोज खोपको मात्रा लगाइ सकिएको छ ।

त्यस्तै एक डोज लगाए पुग्ने जोन्सन एण्ड जोन्सनको खोप १५ हजार सात सय ५० मात्रा प्राप्त भएकोमा १४ हजार बढीले लगाइसकेको स्वास्थ्य कार्यालय इलामका खोप अधिकृत गंगाधर पन्डितले जानकारी दिए । जोन्सन एण्ड जोन्सनको खोप ५० देखि ५४ वर्ष उमेर समूह, पूर्ण र अति अशक्त अपाङ्ग भएका व्यक्ति, शरणार्थी, सफाईकर्मी र वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूमा लगाइएको छ । अहिलेसम्म जिल्लाभर ६१ हजार सात सय जनाले खोप लगाइ सकेका छन् ।

कोभिडसहित खोपको पहिलो डोज मात्रै लगाएका व्यक्तिको संख्या १५ हजार छ सय ९५ छ । उनीहरूले पहिलो डोज लगाए पनि अहिलेसम्म दोस्रो डोज खोप लगाउन पाएका छैनन् । तर, खोप लगाउन नमान्ने इलामका दुर्गम क्षेत्रका वासिन्दाको समेत पहिलो डोज खोपप्राप्त आकर्षण बढ्दै गएकोले इलाममा थप खोपको आवश्यकता बढ्दै गएको छ ।

‘डाबासेपामा’ धाममा नवनिर्मित दुईवटा ट्रस्ट

अर्जुनधारा, भदौ ३। अर्जुनधारा-७ पाराखोपीस्थित डाङ्गे वावा-सेतीदेवी-पाथीभरा माता धाम परिसरमा नवनिर्मित दुईवटा ट्रस्टको विहीवार एक कार्यक्रमकाबीच उद्घाटन गरिएको छ ।

धाम उत्पत्तिकर्ता विकास राईबाट उद्घाटन गरिएको ट्रस्टहरू सामाजिक अभियन्ताद्वय मीना राई र चतुर्भूज काफ्लेको समन्वयमा दाताहरूबाट प्राप्त आर्थिक सहयोगबाट निर्माण गरिएको धाम संरक्षण समितिका अध्यक्ष इन्द्रबहादुर मगर ‘काली’ले जानकारी दिए ।

धाम परिसरभित्र रहेको साईंली पाथीभरा माताको पूजास्थल र धाम बाहिर रहेको पूजास्थलमा निर्माण गरिएको उक्त ट्रस्टको जम्मा लागत एक लाख रुपैयाँ रहेको सामाजिक अभियन्ता राईले जानकारी दिइन् ।

राई, तारा सुब्बा, मीना राई र सुमिन्द्र तिम्सिनाबाट जम्मा १० हजार रुपैयाँ प्रदान गरिएको बताइएको छ । सोही कार्यक्रमको अवसरमा दाता वृद्धाथोकीबाट स्थानीय दुई जना ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मानित गरिएको थियो । यसरी सम्मानित हुनेहरूमा फूलकुमारी दनुवार र मनमाया लिम्बू रहेका छन् । समितिका अध्यक्ष मगरको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा दाताहरूलाई धामको तस्वीर प्रदान गरिएको थियो ।

बाह्रदशी जेसीजद्वारा अपाङ्गता भएकालाई खाद्यान्न

बाह्रदशी, भदौ ३। प्रस्तावित बाह्रदशी जेसीजले बन्दाबन्दीका कारण खाद्यान्न अभावमा परेका अपाङ्गता भएका बाह्रदशीका अति विपन्न नागरिकका लागि १० बोरा चामल र दुई बोरा दाल हस्तान्तरण गरेको छ ।

बन्दाबन्दीले भोकमरीमा परेका ४६ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिको तत्काल गाँस जुटाउन जेसीजले हाम्रो बाह्रदशी अपाङ्गता अभियानका संयोजक सान्तोष सुवेदीलाई दाल र चामल हस्तान्तरण गरिएको हो ।

प्रस्तावित बाह्रदशी जेसीजका अध्यक्ष विगम श्रेष्ठको अध्यक्षता तथा बाह्रदशी गाउँपालिकाका वडा नं. ६ का सदस्य पुण्यप्रसाद पाठकको प्रमुख आतिथ्यमा खाद्यान्न हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

करिव पाँच सय हाराहारीमा अपाङ्गता भएका नागरिक रहेको बाह्रदशीमा अति विपन्नता भएका ४६ जना जति रहेको जानकारी दिँदै हाम्रो बाह्रदशी अपाङ्गता अभियानका संयोजक सान्तोष सुवेदीले खाद्यान्नका साथै स्वास्थ्य सुरक्षा जोखिम समेत व्यहोरेर अपाङ्गता भएका व्यक्तिको जीवन गुजारा गरिरहेको जानकारी दिए ।

कार्यक्रम संयोजक लक्ष्मीप्रसाद उप्रेतीले धन्यवाद दिएको कार्यक्रमको उपाध्यक्ष टंकबहादुर कार्कीले पारेका थिए भने कार्यक्रममा स्वागत कार्यकारी उपाध्यक्ष पुष्पलाल धमला र सञ्चालन महासचिव तीर्थराज काफ्लेले गरेका थिए ।

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अब घरको सेफ्टी ट्याङ्की राख्ने र सुलभ तरिकाले गर्नु परेमा भापाको ढुलो सेफ्टी ट्याङ्कीबाट सेवा गर्ने मौका हामीलाई बिनुहोस् ।

चट्ट फोन कट्ट सेवा

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

सम्पर्क: ०२३-५५२६२०
९८४२६५५००, ९८०४९३८१००

साभा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भापामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको ढुलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्बन्धित गर्नका लागि दिने ।

साभा सेफ्टी ट्याङ्की

सम्पर्क: ९८१४९९३७७२, ९८२४९८१७७४, ९८४२६५७७८५, ९८६२६४८२८२२

कर्मचारी आवश्यकता

यस कार्यालयलाई केही कर्मचारी आवश्यक परेकोले इच्छुकले तुरुन्तै सम्पर्क गर्नुहोस् ।

पद: अफिस कर्मचारी

संख्या: केही

तलब: १५,०००-

योग्यता: SEE बा +2 सो सरह

कामजात: शैक्षिक योग्यता, प्रमाणपत्र, नागरिकता, pp साइज फोटो

सम्पर्क: ९८६६६७२५७९, ९८२५३५८७९६
वित्तमोड-५, शनिश्चरेरोड

अर्जुनधारा यातायात प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित आरम्भदारी यात्रा

वित्तमोडबाट रवि विहान ९ बजे गाडी नम्बर १७९९ अनुप, ९८४२६९२८४८, ५४६ उत्तम ९८४२६७२८२४, चन्द्र ५२६-९८६७९९३४९१ साथै समालटार, २:१५ बजे सानुबर्द २:४५ बजे दैनिक सेवा उपलब्ध छ ।

अध्यक्ष: गोपाल घिमिरे (९८४२६८४५६), वित्तमोड काउन्टर सँचालक आचार्य (९८४२६३३३५२)

दालचिनी र यसको फाइदा

दालचिनी अधिकांशको भान्सामा सहजै पाइन्छ । खानामा दालचिनी मिसाएर बनाउँदा खानेकुराको स्वाद बेग्लै हुन्छ । स्वादको लागि मात्र नभई दालचिनी कयौँ रोगका घरेलु उपचार पनि हो ।

दालचिनी एकमात्र नभई धेरै प्रकारको हुन्छ र यो कुरा कमैलाई मात्र थाह छ । सीलोन दालचिनी (स्याक्सिकन दालचिनी), कोरेंटजे दालचिनी, क्यासिया दालचिनी र साइगान दालचिनी । सीलोन दालचिनी अन्य दालचिनीभन्दा फरक हुन्छ । यो दालचिनी वर्म रूखबाट उत्पादन हुन्छ । सीलोन दालचिनीका विभिन्न फाइदाहरू छन्, जुन यहाँ उल्लेख गरिएका छन् :

मधुमेहका लागि फाइदाजनक

मधुमेहका बिरामीका लागि सीलोनको दालचिनी निकै फाइदाजनक मानिन्छ । यसले इन्सुलिनको गतिविधिलाई उत्तेजित गरी शरीरमा इन्सुलिन प्रतिरोधलाई कम गर्दछ । त्यसैले सीलोन दालचिनी मधुमेहका बिरामीका लागि लाभदायक मानिन्छ ।

क्यान्सरको जोखिम घटाउँछ

क्यान्सर रोगको अहिलेसम्म कुनै उपचार छैन । तर, सीलोन दालचिनी क्यान्सरका बिरामीका लागि एक आशाजनक घरेलु उपचार हुन सक्छ । यसमा क्यान्सरसँग लड्ने इन्जाइमका साथै एन्टीअक्सिडेन्ट, एन्टीइन्फ्लामेट्री र एन्टीमाइक्रोबियल गुण हुन्छ । यो सीलोन दालचिनीमा यो सब गुण हुनु भनेको शरीरमा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमतालाई राम्रो बनाउनु हो । यसमा पाइने एन्टीअक्सिडेन्ट एन्जाइम

एक्टिविटीलाई बढाउँछ, जुन क्यान्सरलाई रोक्न मद्दत गर्दछ ।

उच्च रक्तचाप घटाउन सहयोगी

हरेक किसिमको दालचिनीमा एसिड पर्याप्त मात्रा हुने गर्छ । अध्ययनका अनुसार सीलोन दालचिनीको सेवन रक्तचापलाई कम गराउन लाभकारी मानिन्छ । मुटु सम्बन्धी विभिन्न समस्याको जोखिम घटाउन पनि दालचिनीको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ ।

दालचिनी चियाको फाइदा

कतिपय मानिसले दालचिनीको चिया खाने गरेको देख्नु भएकै होला । यो स्वादका लागि मात्र नभई स्वास्थ्यका लागि पनि निकै फाइदाजनक छ । यो एक प्रकारको डिटक्सिङ्क पनि हो, जसले शरीरको तौल कम गर्न मद्दत गर्दछ । विशेषज्ञका अनुसार दालचिनीको चिया बिहान खाली पेटमा सेवन गर्दा शरीरलाई फाइदा गर्छ । दालचिनी चिया विभिन्न तरिकाले बनाउन सकिन्छ । केही तरिकाहरू यहाँ प्रस्तुत गरिएका छन् :

- सबैभन्दा पहिले कुनै भाँडोमा पानी राख्ने । पानी दालचिनी र तुलसीको केही पात राख्ने ।
- पानीलाई मध्यम आगोमा पाँचदेखि छ मिनेटसम्म उमाल्ने । उक्त पानीलाई ढाकेर राख्ने ।
- पानीलाई त्यो बेलासम्म उमाल्नुपर्छ, जबसम्म पानी सुकेर आधार हुँदैन ।
- उक्त पानी गिलासमा राखेर स्वाद अनुसार कागतीको रस मिलाउने ।
- स्वादको लागि पानीमा एक चम्चा महु पनि मिसाउन सकिन्छ । त्यसपछि दालचिनी चिया तयार हुन्छ ।

ज्यो. मधुसूदन रिजाल
(स्वर्णपदक विजेता)

वैदिक व्योमिति परामर्श केन्द्र
शनिश्चरे रोड, वित्तमोड (९८४२७५४९१)

मेष (वु. वे. वो. लो. लो. लो. आ) - आफ्नो प्रतिफलबाट अरूले फाइदा उठाउन सक्छन् । परिस्थितिवश अटोको काममा विलम्ब हुनेछ । सहयोगीहरूले वीचैमा हात फिक्न सक्छन् ।

बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) - मौका आए पनि समयमा जागरूक नबन्दा पछि परिनेछ । उपलब्धिका लागि देहोयाएर काम गर्नुपर्ला ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. के. को. हा) - काम पूर्ण भएपनि मेहनतले आर्थिक लाभ दिलाउनेछ । आर्थिक लेनदेनमा अलि होसिया र रहनुहोला ।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - अध्ययनमा प्रगति हुनेछ भने ज्ञान र कलालाई निखाने अवसर प्राप्त हुनेछ । तर, अतन्ति बानीले बोलीको गलत अर्थ लाग्न सक्छ ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - हातमा आएको रकम अरूका लागि खर्चनुपर्नेछ । अरूको मुख ताक्ने बानीले आफ्नो काम अछुने रहनेछ ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. च. षे. पो) - शुभचिन्तकहरूको भावना बुझेर अघि बढ्नुहोला । बुद्धिले काम लिंग चिताएको योजना कार्यान्वयनमा आउनेछ ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते) - विशेष भेटघाटले काममा उत्साह बढाउला । आफ्नो क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ । किर्तिमानी काम गर्ने समय छ ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - साथीभाइको सहयोगले हिम्मत दिलाउनेछ । अरूलाई प्रभावित पारेर काम बनाउने समय छ । मेहनतले नाम, धाम र इनाम दिलाउन सक्छ ।

धनु (ये. यो. म. मि. म. घ. फा. ट. मे) - सामाजिक दायित्व बढ्नेछ । नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने साथ दिनेहरू पनि बढ्नेछन् । धार्मिक

कार्य हुनसक्ला ।

मकर (गो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - पछिका लागि केही वस्तु त्याग्नुपर्ला । तापनि मेहनतीहरूका लागि दिन फलदायी रहनेछ । टाढाका साथीभाइले काममा साथ दिनेछन् ।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - आजको श्रमबाट पछिलाई फाइदा हुनेछ । टाढाका साथीभाइ भेटिनेला खुशियाली छाउनेछ ।

मीन (दि. दु. थ. थ. ज. दे. दो. च. चि) - दोहोयाएर प्रयत्न गर्दा रोकिएको काम वनेछ । खर्च लागे पनि लगानी बढाउने अवसर आउन सक्छ ।

कार्य हुनसक्ला ।

मकर (गो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - पछिका लागि केही वस्तु त्याग्नुपर्ला । तापनि मेहनतीहरूका लागि दिन फलदायी रहनेछ । टाढाका साथीभाइले काममा साथ दिनेछन् ।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - आजको श्रमबाट पछिलाई फाइदा हुनेछ । टाढाका साथीभाइ भेटिनेला खुशियाली छाउनेछ ।

मीन (दि. दु. थ. थ. ज. दे. दो. च. चि) - दोहोयाएर प्रयत्न गर्दा रोकिएको काम वनेछ । खर्च लागे पनि लगानी बढाउने अवसर आउन सक्छ ।